

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа
та практична стилістика»

Галузь знань 06 Журналістика
Спеціальність 061 Журналістика
Освітня програма 061.00.01 Журналістика
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Київ – 2022

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

**Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української мови**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної

та навчальної роботи

_____Олексій ЖИЛЬЦОВ

«___» _____2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа та практична стилістика»

Галузь знань 06 Журналістика

Спеціальність 061 Журналістика

Освітня програма 061.00.01 Журналістика

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Київ – 2022

Розробник: Заєць Валентина Григорівна, доцент кафедри української мови факультету української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук

Викладач : Заєць Валентина Григорівна, доцент кафедри української мови факультету української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат педагогічних наук

Стишов Олександр Анатолійович, професор кафедри української мови факультету української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор філологічних наук, професор

Овсієнко Людмила Миколаївна, професор кафедри української мови факультету української філології, культури і мистецтва Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української мови

Протокол від «02» вересня 2022 р. № 2

Завідувач кафедри
доктор філологічних наук, професор _____ М.О.ВІНТОНІВ

Робочу програму погоджено з гарантими освітніх програм
Гарант освітньої програми 061.00.01 Журналістика ПОГРЕБНЯК І. В. _____
_____ 2022 р.

Робочу програму перевірено
«   » _____ 202__ р.

Заступник декана з науково-методичної та навчальної роботи факультету
української філології, культури і мистецтва _____ С. І. ГОРОБЕЦЬ

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р.,
протокол № ____

на 20__/20__ н.р. (_____), « ____ » _____ 20__ р.,
протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни		
	денна форма навчання/заочна		
Вид дисципліни	обов'язкова		
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	5 /150		
Курс	2		3
Семестр	3	4	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	5		1
Обсяг кредитів	2	2	1
Обсяг годин, в тому числі:	60	60	30
Аудиторні	28	28	14
Модульний контроль	4	4	2
Семестровий контроль	-	7	8
Самостійна робота	28	21	6
Форма семестрового контролю	-	-	+

2. Мета та завдання навчальної дисципліни полягає у свідомому практичному оволодінні сучасною українською літературною мовою, заснованою на вивченні її фонетичної, лексико-семантичної і граматичної мовної системи, а також закономірностей, які визначають використання тих або інших виражальних засобів, якими послуговується медійна сфера відповідно до сучасних норм української мови.

Завдання навчальної дисципліни:

- дати студентам ґрунтовні й систематичні знання з навчальної дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа та практична стилістика»;
- розширити вміння говорити й писати українською мовою з дотриманням норм сучасної української літературної мови,
- пояснити фонетичні, орфоепічні, орфографічні, лексичні, морфологічні норми, що ілюструють сучасні тексти медіа;
- пояснити доцільність вибору мовних одиниць для продукування творів різних жанрів ресурсу медіа;
- навчити порівнювати тексти різних жанрів медійного формату, характеризувати стилістичні особливості кожного жанру, визначати продуктивні моделі словотворення;
- навчити визначати виражальні засоби словотворення, застосовувати можливості синтаксичних конструкцій і стилістичні особливості різножанрових медійних текстів;
- навчити самостійно виправляти анормативні приклади вживання слів.

Під час практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької діяльності та самостійної роботи студенти, майбутні журналісти, набувають таких програмних компетентностей: ***інтегральна компетентність, ЗК- 09, ЗК – 10, ЗК – 11, ЗК – 12.***

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі соціальних комунікацій, що передбачає застосування положень і методів соціально-комунікаційних та інших наук і характеризується невизначеністю умов щодо забезпечення ефективності комунікаційної діяльності;

- **ЗК- 09** – Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- **ЗК – 10** – Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

- **ЗК – 11** – Здатність спілкуватися державною;

- **ЗК – 12** – Здатність спілкуватися іноземною мовою;

Набудуть спеціальну (**фахову, предметну компетентність (ФК)**):

- **ФК – 6** - Здатність до провадження безпечної медіаграмотності.

3. Результати навчання за навчальною дисципліною

У ході вивчення дисципліни студенти зможуть володіти такими програмними результатами навчання:

ПРН – 5 – Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань;

ПРН – 6 – Планувати свою діяльність та діяльність колективу з урахуванням цілей, обмежень та передбачуваних ризиків;

ПРН – 7 – Координувати виконання особистого завдання із завданнями колег;

ПРН – 10 – Оцінювати діяльність колег з точки зору збереження та примноження суспільних і культурних цінностей і досягнень;

ПРН – 11 – Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, українською мовою;

ПРН – 12 – Вільно спілкуватися з професійних питань, включаючи усну, письмову та електронну комунікацію, іноземною мовою;

ПРН – 15 – Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення;

ПРН – 18 – Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

Організація навчальної діяльності в центрі культури української мови

Реформування системи вищої освіти на сучасному етапі зумовлює концептуальні зміни в напрямках, цілях, завданнях, змісті освіти, філологічної зокрема, які зорієнтують передовсім на розвиток особистості, формування творчої ініціативи, мобільності, підвищення конкурентності майбутнього фахівця.

Задля ефективної реалізації концепції нової освітньої стратегії Університету програмою передбачено застосування можливостей Центру культури української мови.

Для цього впроваджено систематичне застосування орфоепічних тренінгів, риторичних розминок, дослідницьких завдань, що передбачають карткування мовного матеріалу, укладання мультимедійних словників, опрацювання спеціальної літератури тощо; творчих завдань «Мовне обличчя міста», «Мовна особистість фахівця», «Мовний портрет однокурсника», «Стань співавтором тексту», «Подумки про головне» тощо.

Крім того, студенти будуть залучені до роботи у проблемних групах, до участі в наукових конференціях; мовних конкурсах тощо.

У Центрі заплановано презентації наукових видань із проблем культури української мови, зустрічі з науковцями.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви теоретичних розділів	Розподіл годин між видами робіт							
	Усього	Аудиторна					Самостійна робота	Підсумковий контроль
		Лекції	Семинарські	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
Семестр 3.								
Змістовий Модуль I.								
Особливості фоностилістики в секторі медіа. Лексичні норми сучасної української літературної мови в медійних текстах								
<i>Тема 1.</i> Основні особливості фоностилістики в секторі медіа. Фонетичні норми та анормативність в текстах медіа. Стилiстичні особливості засобів фонетики в текстах медійного ресурсу	6	2	-	2	-	-	2	
<i>Тема 2.</i> Основні тенденції розвитку лексики сектору медіа. Поняття «лексична норма в медійному тексті». Анормативність лексем в медіа.	6	2	-	2	-	-	2	
<i>Тема 3.</i> Лексична норма в медійному тексті. Класифікація лексем медіа	6		-	2	-	-	4	
<i>Тема 4.</i> Лексична норма в медійному тексті. Нововходження медіа	4		-	2	-	-	2	
<i>Тема 5.</i> Стилiстична диференція українськомовної лексики медійного ресурсу. Фразеологія та її стилістичні можливості в медіа	6		-	2	-	-	4	
Модульний контроль	2							2
Разом за Модуль 1	30	4	-	10			14	2
Змістовий Модуль II.								
Словотвірні процеси в інформаційному ресурсі медіа								
<i>Тема 6-7.</i> Тенденції слововислову в сучасному медійному дискурсі	10	2	-	4	-	-	4	
<i>Тема 8.</i> Стилiстичний ресурс засобів словотвору в медійних текстах	4		-	2	-	-	2	
<i>Тема 9.</i> Стилiстичне використання засобів словотвору в текстах медіа	6		-	2	-	-	4	
<i>Тема 10-11.</i> Дериваційні процеси в медіа. Графічна, орфографічна норма в мові медіа та анормативність	8		-	4	-	-	4	
Модульний контроль	2							2
Усього годин за Модуль 2:	30	2	-	12			14	2
Разом за семестр	60	6	-	22			28	4

Назви теоретичних розділів	Розподіл годин між видами робіт							
	Усього	Аудиторна					Самостійна робота	Підсумковий контроль
		Лекції	Семинарські	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
Семестр IV.								
Змістовий Модуль III.								
Морфологічні засоби стилістики								
<i>Тема 12.</i> Стилiстична морфологiя. Морфологiчні норми сучасної української лiтературної мови в секторi медiа. Анормативи в текстах медiа.	6	2	-	2	-	-	2	
<i>Тема 13.</i> Морфологiчні ресурси стилiстики медiа. Стилiстичний потенцiал граматичних форм iменникiв, прикметникiв, займенникiв, числiвникiв.	4	-	-	2	-	-	2	
<i>Тема 14.</i> Стилiстичний ресурс дiєслiв, дiєприслiвникiв, службових слiв у медiйних текстах. Интер'єктиви як стилiстична категорiя в медiа	4		-	2	-	-	2	
Модульний контроль	-							
Разом за Модуль 3	14	2	-	6			6	-
Змістовий Модуль IV.								
Стилiстичний синтаксис								
<i>Тема 15.</i> Синтаксичнi норми сучасної української лiтературної мови в медiа. Анормативи в текстах медiа.	6	2	-	2	-	-	2	
<i>Тема 16.</i> Стилiстичний ресурс синтаксичних засобiв у медiйних текстах. Просте речення. однорiднi члени речення. Складне речення.	4		-	2	-	-	2	
<i>Тема 17.</i> Стилiстичнi параметри вiдокремлених членiв речення. Звертання. Вставнi слова i вставленi конструкцiї в медiа.	4		-	2	-	-	2	
<i>Тема 18.</i> Стилiстичний ресурс iнверсiї в медiа. Пряма й непряма мова в тексті.	4		-	2	-	-	2	
<i>Тема 19.</i> Стилiстичний ресурс односкладних i неповних речень, складних сполучникових i безсполучникових речень в текстах медiа.	4			2			2	
Модульний контроль	2							2
Усього годин за Модуль 4:	24	2	-	10			10	2

Назви теоретичних розділів	Розподіл годин між видами робіт							
	Усього	Аудиторна					Самостійна робота	Підсумковий контроль
		Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
Семестр IV. Змістовий Модуль V. Стилістичні фігури в медіа								
<i>Тема 20.</i> Стилістичні можливості монологічного, діалогічного, полілогічного мовлення. Період у медіа.	6	2	-	2	-	-	2	
<i>Тема 21.</i> Стилістичні засоби організації медійного тексту.	4	-	-	2	-	-	2	
<i>Тема 22.</i> Оригінальні форми синтаксичних конструкцій в ресурсі медіа	3		-	2	-	-	1	
Модульний контроль	2							2
Разом за Модуль 5	15	2	-	6			5	2
Разом за семестр:	60	6	-	22	-	-	21	4 +7с/к
Разом:	120	12	-	44	-	-	49	8+7с/к
Назви теоретичних розділів	Розподіл годин між видами робіт							
	Усього	Аудиторна					Самостійна робота	Підсумковий контроль
		Лекції	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні		
Семестр V. Змістовий Модуль VI. Прецедентні феномени в сучасних медіа								
<i>Тема 23-24.</i> Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа.	8	2	-	4	-	-	2	
<i>Тема 25-25.</i> Оригінальні форми прецедентних одиниць у заголовках медіа.	6	-	-	4	-	-	2	
<i>Тема 26-27.</i> Оригінальні форми прецедентних одиниць у текстах медіа.	6		-	4	-	-	2	
Модульний контроль	2							2
Разом за Модуль 6	22	2	-	12			6	2
Разом за семестр:	30	2	-	12	-	-	6	2+ 8с/к
Усього	150	14	-	56	-	-	55	10+ 15с/к

5. Програма навчальної дисципліни

Лекції

Семестр 3.

Змістовий Модуль I.

Особливості фоностилістики сектору медіа. Лексичні норми сучасної української літературної мови в медійних текстах

Тема 1. Основні особливості фоностилістики в секторі медіа. Фонетичні норми та анормативність в текстах медіа. Стилістичні особливості засобів фонетики в текстах медійного ресурсу

Тема 2. Основні тенденції розвитку лексики сектору медіа. Поняття «лексична норма в медійному тексті». Анормативність лексем в медіа.

Змістовий Модуль II.

Словотвірні процеси в інформаційному ресурсі медіа

Тема 3. Тенденції слововислову в сучасному медійному дискурсі

Практичні заняття

Тема 1. Основні особливості фоностилістики в секторі медіа. Фонетичні норми та анормативність в текстах медіа. Стилістичні особливості засобів фонетики в текстах медійного ресурсу (2 год.)

Фонетичні явища в текстах медійного ресурсу, способи передачі їх на письмі. Поняття «фонетичної анормативності» (милозвучності) зі стилістичного погляду.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; графіка; правопис сучасної української літературної мови; мовна норма; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,5

Додаткова: 1,5,6,7,11

Тема 2. Основні тенденції розвитку лексики сектору медіа. Поняття «лексична норма в медійному тексті». Анормативність лексем в медіа.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; графіка; правопис сучасної української літературної мови; мовна норма; анормативність; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,5

Додаткова: 1,5,6,11

Тема 3. Лексична норма в медійному тексті. Класифікація лексем медіа

Склад лексики сучасної української мови з погляду її походження в текстах медійного ресурсу. Нововходження в словниковому складі дискурсу медіа: структура неолексем, походження. Тенденції поповнення словникового складу засобами дериватології (на прикладі конверсії). Поняття «лексичної анормативності» в текстах медійного ресурсу.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; лексична норма; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3,4

Додаткова: 1,5,6,8,11

Тема 4. Лексична норма в медійному тексті. Нововходження медіа.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; лексична норма; неолексеми; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3,4

Додаткова: 1,5,6,8,9,11

Тема 5. Стилістична диференціація українськомовної лексики медійного ресурсу. Фразеологія та її стилістичні можливості в медіа.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; стилістично нейтральна лексика; стилістично маркована лексика; фразеологізми в медіа; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3,4

Додаткова: 1,5,6,8,11

Змістовий Модуль II.

Словотвірні процеси в інформаційному ресурсі медіа

Тема 6-7. Тенденції слововислову в сучасному медійному дискурсі (4 год)

Розкрити стилістичні можливості безафіксних лексем масмедіа, продукованих складанням. Різноструктурні безафіксні композити в текстах масмедіа. Юкстапозити на позначення осіб та предметів в медійних текстах. Стилістичні функції фемінітивів у масмедійному дискурсі. Словотвірна анормативність у періодиці як лінгвістична проблема.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; лексична норма; композити; юкстапозити; афіксальні утворення; безафіксні лексеми; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3,4

Додаткова: 1,5,6,8,11

Тема 8. Стилістичний ресурс засобів словотвору в медійних текстах (2 год)

Розкрити поняття «словотвірна норма», «анормативність» у медійному дискурсі. Стилістичні функції афіксів (суфіксів, префіксів) в масмедіа. Продуктивні афікси (суфікси, префікси) для маркування осіб за професією, участю в громадсько-політичній діяльності. Засоби продукування вторинних дієслів для маркування стану, процесу тощо. Вплив словотворчих засобів на стилістичне забарвлення в медіатекстах.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; лексична норма; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 2,3,4,5

Додаткова: 4,5,6,7,11

Тема 9. Стилістичне використання засобів словотвору в текстах медіа (2 год)

Стилістичні функції конверсії (переходу з одного лексико-граматичного складу в інший) в текстах медійного дискурсу. Стилістичні функції відоміх дериватів в текстах медіа.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; конверсія; лексико-синтаксичний спосіб словотворення; лексико-семантичний спосіб; лексична норма; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3,5

Додаткова: 1,5,6,7,8,11

Тема 10-11. Дериваційні процеси в медіа. Графічна, орфографічна норма в мові медіа та аномативність (4 год.)

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; лексична норма; культура мовлення

Засвоєння іншомовних дериватів у текстовому ресурсі медіа. Графічне, орфографічне засвоєння запозичених афіксів. Аномативність

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; лексична норма; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3,5

Додаткова: 1,10

Змістовий Модуль 3.

Морфологічні засоби стилістики

Лекції

Змістовий Модуль III.

Тема 12. Стилістична морфологія. Морфологічні норми сучасної української літературної мови в секторі медіа. Аномативи в текстах медіа.

Ключові слова: стилістика, медіа, морфологія, текст, аномативність

Змістовий Модуль IV.

Стилістичний синтаксис

Тема 15. Синтаксичні норми сучасної української літературної мови в медіа. Аномативи в текстах медіа.

Ключові слова: стилістика, медіа, граматика, синтаксис, просте речення, складне речення

Змістовий Модуль V.

Стилістичні фігури в текстах медіа

Тема 20. Стилістичні можливості монологічного, діалогічного, полілогічного мовлення. Період в медіа

Ключові слова: стилістика, медіа, граматика, синтаксис, монологічне, діалогічне, полілогічне мовлення, період

Семестр 5.

Змістовий Модуль VI.

Прецедентні феномени в сучасних медіа

Тема 23. Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа (2 год)

Практичні заняття

Змістовий Модуль III.

Морфологічні засоби стилістики

Тема 12. Стилiстична морфологiя. Морфологiчні норми сучасної української лiтературної мови в секторi медiа. Анормативи в текстах медiа.

Основні питання теми:

1. Морфологiя i стилiстика. Морфологiчні норми сучасної української лiтературної мови.

2. Поняття «анормативнiсть» в медiа.

3. Особливостi стилiстичного вивчення морфологiчних ресурсiв мови.

4. Стилiстичне використання морфологiчних категорiй у мовi ЗМI.

Ключові слова: морфологiчна норма, сучасна українська лiтературна мова, медiа, анормативнiсть

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,5

Додаткова:5,6,8,9

Тема 13. Морфологiчні ресурси стилiстики медiа. Стилiстичний потенцiал граматичних форм iменникiв, прикметникiв, займенникiв, числiвникiв.

Основні питання теми:

1. Морфологiя i стилiстика. Морфологiчні норми сучасної української лiтературної мови.

2. Стилiстичні можливостi категорiї роду та форм числа. Варiанти вiдмiнкових форм мови публiцистики.

3. Стилiстичні функцiї вiдмiнкових форм прикметникiв i займенникiв у рiзних функцiональних стилях мови.

4. Семантичні та експресивні вiдтiнки особових займенникiв у медiатекстах.

Ключові слова: морфологiчна норма, сучасна українська лiтературна мова, медiа, анормативнiсть, граматична парадигма iменника, прикметника, займенника, числiвника

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,4

Додаткова: 1,5,6

Тема 14. Стилiстичний ресурс дiєслiв, дiєприслiвникiв, службових слiв у медiйних текстах. Интер'ективи як стилiстична категорiя в медiа.

Основні питання теми:

1. Стилiстичний ресурс дiєслова в публiцистичному стилi.

2. Граматична парадигма дiєслова в медiатекстах.

3. Граматична парадигма службових частин мови у рiзних функцiональних стилях мови.

Ключові слова: морфологiчна норма, сучасна українська лiтературна мова, медiа, анормативнiсть, граматична парадигма дiєслова, службові слова, интер'ективацiя

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 2,4,5

Додаткова: 3,5,6,8,11

Змістовий Модуль IV. Стилістичний синтаксис

Тема 15. Синтаксичні норми сучасної української літературної мови в медіа. Анормативи в текстах медіа.

Основні питання теми:

1. Синтаксична норма і стилістика сучасної української літературної мови.
2. Стилістична анормативність синтаксису простого речення в медіа.
3. Стилістичні функції простого речення у різних функціональних стилях мови.
4. Семантичні та експресивні відтінки речення у медіатекстах.

Ключові слова: граматична норма, синтаксис, сучасна українська літературна мова, медіа, анормативність

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 2,3,4,5

Додаткова: 2, 8,11

Тема 16. Стилістичний ресурс синтаксичних засобів у медійних текстах. Просте речення. Однорідні члени речення. Складне речення

Основні питання теми:

1. Синтаксична норма і стилістика сучасної української літературної мови.
2. Стилістична анормативність синтаксису простого, складного речення в медіа.
3. Стилістичні функції простого, складного речення у різних функціональних стилях мови.
4. Семантичні та експресивні відтінки речення у медіатекстах.

Ключові слова: граматична норма, сучасна українська літературна мова, медіа, анормативність, просте речення, складне речення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 2,4,5

Додаткова: 2,9,11

Тема 17. Стилістичні параметри відокремлених членів речення. Звертання. Вставні слова і вставлені конструкції в медіа.

Основні питання теми:

1. Стилістичні функції відокремлених членів речення в медіатекстах.
2. Стилістичні функції вставлених слів і вставлених конструкцій.
3. Стилістичні функції простого, складного речення зі звертаннями в медіатекстах.
4. Семантичні та експресивні відтінки звертання у медіатекстах.

Ключові слова: граматична норма, сучасна українська літературна мова, медіа, анормативність, звертання, просте, складне речення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,4,5

Додаткова: 9,11

Тема 18. Стилістичний ресурс інверсії в медіа. Пряма й непряма мова в тексті.

Основні питання теми:

1. Стилiстичний ресурс iнверсiї у функцiональних стилях.
2. Стилiстичнi функцiї прямої й непрямої мови в медiйних текстах.
3. Жанрова специфiка текстiв з прямою й непрямою мовою.
4. Семантичнi та експресивнi вiдтiнки звертання у медiатекстах.

Ключові слова: граматична норма, сучасна українська літературна мова, медiа, анормативнiсть, текст. Iнверсiя, пряма мова, непряма мова, функцiональний стиль

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 2,4,5

Додаткова: 1,9,11

Тема 19. Стилiстичний ресурс односкладних i неповних речень, складних сполучникових i безсполучникових речень

Основні питання теми:

1. Стилiстичнi функцiї речення в медiатекстах.
2. Стилiстичний ресурс складних сполучникових i безсполучникових конструкцiй.
3. Структура медiйного тексту.
4. Семантичнi та експресивнi вiдтiнки звертання у медiатекстах.

Ключові слова: граматична норма, сучасна українська літературна мова, медiа, анормативнiсть, текст

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 2,4,5

Додаткова: 1,9,11

Змістовий Модуль V.

Стилiстичнi фiгури в текстах медiа

Тема 20. Стилiстичнi можливостi монологiчного, дiалогiчного, полiлогiчного мовлення. Перiод в медiа

Основні питання теми:

1. Особливостi монологiчного, дiалогiчного, полiлогiчного мовлення в медiатекстах.
2. Структура перiоду. Стилiстичнi функцiї перiоду.
3. Семантичнi та експресивнi вiдтiнки звертання у медiатекстах.

Ключові слова: граматична норма, сучасна українська літературна мова, медiа, анормативнiсть, текст, звертання

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 2,4,5

Додаткова: 1,9,11

Тема 21. Стилiстичнi засоби органiзацiї медiйного тексту .

Основні питання теми:

1. Стилiстичнi фiгури в медiатекстах.
2. Стилiстичнi функцiї вставлених слiв i вставлених конструкцiй в медiа
3. Стилiстичнi функцiї простого, складного речення зi звертаннями в медiатекстах.

3. Семантичнi та експресивнi вiдтiнки стилiстичних фiгур у медiатекстах.

Ключові слова: граматична норма, сучасна українська літературна мова, медiа, анормативнiсть, текст, стилiстична фiгура

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 2,4,5

Додаткова: 1,9,11

Тема 22. Оригінальні форми синтаксичних конструкцій в ресурсах медіа

Основні питання теми:

1. Стилiстичнi функцiї вiдокремлених членiв речення в медiатекстах.
2. Стилiстичнi функцiї вставлених i вставних конструкцiй.
3. Семантичнi вiдтiнки та експресивнi вiдтiнки оригiнальних форм вiдтiнкiв у текстах медiаресурсу рiзних жанрiв.

Ключові слова: граматична норма, сучасна українська літературна мова, медіа, мовна норма, анормативність, текст, стилістична фігура, культура мовлення, орфографічна норма, пунктуаційна норма

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 2,4,5

Додаткова: 1,9,11

Модуль VI

Тема 23-24. Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа. (4 год.)

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; медіа; стиль медіа; прецедентність; прецедентні феномени; прецедентне ім'я; прецедентний текст; прецедентна ситуація

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,3,4

Додаткова: 5,6,10,11

Тема 25-26. Оригінальні форми прецедентних одиниць у заголовках медіа *Основні поняття:* сучасна українська літературна мова; графіка; правопис сучасної української літературної мови; мовна норма; анормативність; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова): 1,2,3,4

Додаткова: 3,4,5,6

Тема 27-28. Оригінальні форми прецедентних одиниць у текстах медіа.

Склад лексики сучасної української мови з погляду її походження в текстах медійного ресурсу. Словотвірна структура оригінальних прецедентних одиниць. Поняття «стилiстичної анормативності» прецедентних одиниць у текстах медійного ресурсу.

Основні поняття: сучасна українська літературна мова; лексика сучасної української літературної мови; лексична норма; культура мовлення

Рекомендовані джерела

Основна (базова) : 1,2,3,4

Додаткова: 3,4,5,6

6. Контроль навчальних досягнень із дисципліни
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

3-й семестр

<i>Вид діяльності студента</i>	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	2	2	1	1
2. Відвідування практичних занять	1	5	5	6	6
3. Робота на практичному занятті	10	5	50	6	60
4. Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35	7	35
5. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
Разом			117		127
Максимальна кількість балів	244				

4-й семестр

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1
2. Відвідування практичних занять	1	3	3	5	5	3	3
3. Робота на практичному занятті	10	3	30	5	50	3	30
4. Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	5	25	3	15
5. Виконання модульної контрольної роботи	25	-	-	1	25	1	25
Разом	-	-	49	-	106	-	74
Максимальна кількість балів	229						

5-й семестр

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 6	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1. Відвідування лекцій	1	1	1
2. Відвідування практичних занять	1	6	6
3. Робота на практичному занятті	10	6	60
4. Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15
5. Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25
Разом			107
Максимальна кількість балів	107		
Розрахунок коефіцієнта	$244+229+107=580:60=9,7$		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання Змістовий Модуль 1.

Тема 1. Основні особливості фоностилістики в секторі медіа. Фонетичні норми та аномативність в тестах медіа. Стилістичні особливості засобів фонетики в текстах медійного ресурсу (2 год)

Вправа 1. Зафіксуйте приклади порушення орфоепічних норм на прикладі українськомовних телевізійних передач. Обґрунтуйте правильність вимови та написання лексем (до 20-ти прикладів).

Вправа 2. Висловіть думку на тему: *Медіа часто називають четвертою владою, оскільки вони мають значний вплив на соціум. За якими критеріями, на Вашу думку, мають працювати медіа? Як визначити, що певному джерелу інформації можна довіряти?* (до 20-ти речень).

Вправа 3. Вивчіть напам'ять скоромовки (на вибір один варіант)

Текст 1. 1) У бобра добра багато. 2) Галасливі гави й галки в гусенят взяли скакалки. 3) Гусенята їм гелгочуть, що й вони скакати хочуть. 4) Дрова рубали два дроворуби. 5) Біжать стежини поміж ожини.

Текст 2. 1) Ой, збирала Маргаритка маргаритки на горі. 2) Розгубила маргаритки Маргаритка у дворі. 3) Не турбуйте курку – клює курка крупку. 4) На узліссі довелось наполохать Лесі лося. 5) Лось – у ліс, а з лісу – лис (за М. Степанською).

Текст 3. 1) На покоси впали роси. Не бряжчать об жито коси. 2) Пиляв Пилип поліна з лип. 3) Фірма ферму будувала. Фірмі фарби було мало. 4) Хтось хитренький хитрував – нашу хвіртку поламав. 5) Над шляхом Явдошка шукала волошки (за М. Степанською).

Текст 4. 1) Каша в кишені кошлатого кошеняти з кошиком. 2) Перечепилася чапля через щабліну. 3) Мишко з мішком в комишах, мишка з мушлею в Мишковому мішку. 4) Чеберяє з чеберком щербатим чапля чубата. 5) Навколо колодязя колосся колоситься (за М. Степанською).

Текст 5. 1) Близько блимнула блискавиця блакитна. 2) Стрімко стрибає по трасі стрункий страус в строкатій сорочці. 3) Кравець краватку картату каракатиці кроїть. 4) Крива корова ковдрою, криво скроєною, вкривалась. 5) Лапатога лопуха наполохала лепеха.

Текст 6. 1) Лопата з липи в Пилипа. 2) З віялом Клава на лаві, Лев з вилами – зліва від Клави, віл з клавіатурою – зліва від Лева на лаві. 3) Три риби гриби гребли грабовими граблями. 4) Перець з печерицями печений переперчила черепаха печерна. 5) Черепичку на черепки черепаха перетрощила (за М. Степанською).

Тема 2. Основні тенденції розвитку лексики сектору медіа. Поняття «Лексична норма в медійному тексті». Анормативність лексем в медіа (2 год)

Вправа 1. Перегляньте відеосюжет за покликанням <https://www.youtube.com/user/cikavunku/featured>

Вправа 2. Напишіть замітку на тему «Вуличне й туристичне мистецтво: погляд у майбутнє чи реальність сьогодні?».

Тема 3. Лексична норма в медійному тексті. Класифікація лексем медіа (4 год)

Вправа 1. Підготуйтеся до виступу за однією з таких тематик:

Екстралінгвальні чинники розвитку лексики української мови (на прикладі матеріалів медійного дискурсу);

Інтралінгвальні чинники розвитку лексики української мови (на прикладі матеріалів медійного дискурсу);

Кількісні і якісні зміни в словниковому складі сучасної української мови.

Вправа 2. Візьміть участь в обговоренні виступів. Проаналізуйте представлені одnogрупниками теми.

Тема 4. Лексична норма в медійному тексті. Нововходження в медіа (2 год)

Вправа 1. Підготуйтеся до виступу за однією з таких тематик:

Окнижнення й орозмовлення в словниковому складі сучасних періодичних видань, мови медіа;

Антропоцентризм у сучасному українському лексиконі;

Вплив моди і мовних смаків на мовлення сучасної української молоді.

Вправа 2. Візьміть участь в обговоренні виступів. Проаналізуйте представлені одnogрупниками теми. Назвіть тематичні групи неолексем.

Тема 5. Стилістична диференціація українськомовної лексики медійного ресурсу. Фразеологія та її стилістичні можливості в медіа (4 год)

Вправа 1. Опрацюйте словник «Лексико-словотвірні інновації (2014-2016рр)» (автори Нелюба А., Редько Є.). Визначте стилістично марковані лексичні одиниці (до 30-ти лексем).

Вправа 2. Запишіть приклади вживання фразеологізмів у заголовковому комплексі сучасних медійних видань (до 15-ти прикладів). Обґрунтуйте стилістичну функцію використання фразеологізмів в медіа.

Змістовий Модуль II.

Словотвірні процеси в інформаційному ресурсі медіа

Тема 6-7. Тенденції слововислову в сучасному медійному дискурсі (4 год)

Вправа 1. Підготуйтеся до виступу за однією з таких тематик:

У сучасному світі все більше людей займається спортом. Що, на вашу думку, мотивує їх фізичної активності? Розкажіть про власний досвід занять спортом (свій або друзів).

Цифровізація – важливий процес, що впливає на життя людства та розвиток країн. Які, на вашу думку, сервіси мають стати лише електронними, а які залишитися традиційними в Україні?

Вправа 2. Візьміть участь в обговоренні виступів. Проаналізуйте представлені одnogрупниками виступи. Назвіть тематичні групи неолексем.

Тема 8. Стилiстичний ресурс засобiв словотвору в медiйних текстах (2 год)

Вправа 1. Підготуйтеся до виступу за однією з таких тематик:

У світі за останні роки відбуваються різні екологічні зміни. Яка роль людини в цих процесах? Як можна відновити екологічний баланс?

Сучасний світ пропонує дедалі більше зручних способів пересування. Яким транспортом ви подорожуєте? Чому ви віддаєте перевагу саме йому?

Вправа 2. Візьміть участь в обговоренні виступів. Проаналізуйте представлені одnogрупниками виступи. Назвіть тематичні групи неолексем.

Вправа 3. Запишіть приклади нової лексики за такими напрямками: екологічного спрямування; фізичної культури та спорту; туристичної індустрії; культури і мистецтва. Назвіть продуктивні словотвірні афікси.

Тема 9-10. Стилiстичне використання засобiв словотвору в текстах медiа (4 год)

Вправа 1. Підготуйтеся до виступу за однією за такою тематикою:

Соціальні мережі – універсальний інструмент для комунікації між людьми у 21-му столітті. Як саме вони вплинули на суспільство? Які, на вашу думку, переваги і недоліки користування соціальними мережами? Назвіть тематичні групи неолексем.

Тема 11-12. Дериваційні процеси в медіа. Графічна, орфографічна норма в мові медіа та анормативність (4 год)

Вправа 1. Поясніть написання виділеного слова в реченні *Навіть карантинні обмеження не стали на заваді екологічній просвіті – навпаки, додалися нові можливості **онлайн-читання**.* Запишіть до 15 прикладів складених найменувань (юкстапозити).

Вправа 2. Поясніть особливості графічного відображення на письмі таких лексем: «Здоров'О з бібліотЕКОю»; ЕКО-life, ЕКО-news.

Вправа 3. Поясніть спосіб утворення лексем: *спектик, популяризатор, олігархат, наставник, підопічний, тріумфатор, псевдореформатор, багатій, шанувальник, прихильник, наступник, хабарник, бойовик, владореформатор, експансіоніст, благодійник, соратник, мітингувальник, підкорювач.*

Вправа 4. Запишіть приклади нової лексики за такими напрямками: *реклама, мода і бізнес, побутова лексика.* Назвіть тематичні групи неолексем.

Змістовий Модуль 3.

Морфологічні засоби стилістики

Тема 13: Стилiстична морфологiя. Морфологiчні норми сучасної української літературної мови. Анормативи в текстах медіа (2 год).

Вправа 1. Прочитайте матеріал «15 років Василя не видавали»: за радянських часів навіть ходити до могили поета Симоненка було заборонено»,

вміщений у виданні «Україна молода» від 05.02.20 р випуск №013 за покликанням <https://www.umoloda.kiev.ua/number/3562/164/142979/>

Вкажіть тематичні групи морфологічних одиниць.

Вправа 2. Підготуйте анонс на театральну виставу на підставі матеріалу «Місце у великому місті: урбаністичний роман Валер'яна Підмогильного на сцені ТЮГу» на основі матеріалу, вміщеного у виданні «Україна молода» від 05.02.20 р випуск №013 за покликанням: <https://www.umoloda.kiev.ua/number/3562/164/142982/>

Обґрунтуйте доцільність/недоцільність вживання морфологічних категорій.

Ознайомтеся з роботами однокласників.

Вправа 3. Дайте письмову відповідь про причини аномативності в текстах медіа. Викладіть свою думку на вирішення цієї проблеми.

Вправа 4. Підготуйте повідомлення про відвідані в Університеті заходи. Викладіть інформацію в блозі групи.

Тема 13: Морфологічні ресурси стилістики медіа. Стилійний потенціал граматичних форм іменників, прикметників, займенників, числівників (2 год).

Вправа 1. З'ясуйте за тлумачним словником лінгвістичних термінів сутність таких понять: функціональна стилістика, практична стилістика, стилійна норма, стильова норма, аномативність.

Вправа 2. Підготуйте рекламний текст для телевізійного ефіру на обрану вами тему. Проаналізуйте стилійний ресурс іменників, прикметників, займенників, числівників.

Проаналізуйте тексти ваших однокласників.

Вправа 3. Підготуйтеся до дискусії з теми «Роль ЗМІ в культивуванні культури мовлення».

Вправа 4. Прочитайте газетні видання (на вибір). Проаналізуйте стилійні ресурси прикметників та прислівників.

Висновки запишіть. Результати виголосіть на практичному занятті.

Тема 14: Стилійний ресурс дієслів, дієприслівників, службових слів у медійних текстах. Інтер'єктиви як стилійна категорія (2 год).

Вправа 1. Дайте розгорнуту відповідь на запитання «Хто з українських письменників є для вас зразком ідіостилію?».

Вправа 2. Прочитайте матеріал «Дивіться, яка дичина!». Що приховують зарості Совських ставків, і чи можна врятувати зелений Київ за покликанням <https://www.pravda.com.ua/articles/2021/07/9/7299935/>

Які стилійні прийоми використав автор?

Вправа 3. Дайте розгорнуту відповідь на запитання «Як впливає реклама телебачення на стан і статус української мови в державі?»

Проаналізуйте тексти відповідей ваших однокласників.

Вправа 4. Підготуйтеся до дискусії з теми «Мовна поведінка поза родинним колом».

Вправа 5. Перегляньте телевізійні новини. Наведіть стилійні функції прийменників і сполучників у мові ЗМІ та реклами.

Тема 15: Синтаксичні норми сучасної української літературної мови в медіа. Анормативи в текстах медіа (2 год).

Вправа 1. Напишіть есе на тему: «Стилістична вправність мовця».

Вправа 2. Випишіть із художнього тексту приклади асиндетона (до 10 прикладів)

Вправа 3. Випишіть із публіцистичного тексту приклади полісиндетона (до 10 прикладів).

Вправа 4. Опрацюйте статтю А. Капелюшного «Трансформація текстотвірної ролі займенників у прямоефірному мовленні тележурналістів» («Теле-та радіожурналістика», 2011. – Вип. 10. – С.239–245).

Тема 16: Стилістичний ресурс синтаксичних засобів у медійних текстах. Просте речення. Однорідні члени речення. Складне речення (2 год).

Вправа 1. Випишіть із текстів ЗМІ варіанти відтворення українською мовою російських словосполучень із прийменниками «по», «при».

Вправа 2. Прочитайте текст «Він відкрив антибіотик...». Розкрийте стилістичну функцію простих і складних речень.

Американський вчений Зельман Абрахам Ваксман, автор терміну «антибіотик» (1941), родом з України. Вчений увійшов до сотні найвідоміших людей світу, став національною гордістю США, а відтепер і України.

Він народився поблизу Вінниці у селі Нова Прилука. Його мати, Фредія (Лондон) Ваксман, була власницею промтоварного магазину, а батько, Яків Ваксман, оббивав меблі та був орендарем землі. Сім'я Зельмана мала середні статки.

У п'ять років Зельмана віддали вчитися до хедера – єврейської релігійної школи. Оскільки в Новій Прилуці не було загальноосвітніх шкіл, мати наполягала, щоб у десятирічному віці він почав брати приватні уроки з різних дисциплін. Екзамени в гімназію він намагався здавати у Житомирі, оскільки у Вінниці такої можливості не було. Спроба була невдалою, та вже через рік він вступив до гімназії в Одесі і у 1909-му році, у 21 рік склав іспит за повний гімназійний курс.

Для вступу до університету в царській Росії Зельману Ваксману бракувало золотої або срібної медалі – необхідної умови для прийому євреїв. У 1909 році помирає мати, батько одружується вдруге, тож удома його майже нічого не тримало. Зельман Ваксман мріяв про освіту і, скориставшись запрошенням своїх родичів, які жили в Америці, зважився на переїзд.

У 1910 році він приїздить до Філадельфії. Зупинився у свосі сестри, яка мала в Нью Джерсі ферму. Тож саме завдяки роботі на цій фермі Зельман, як згадував пізніше про це сам, отримав перший досвід роботи на землі. Опановуючи навчальні дисципліни, виділяв для себе біологію. Бажання з'ясувати хімічні та біологічні механізми землеробства поступово ставало сутністю дослідень, подальших відкриттів.

У 1911 році Зельман Ваксман став студентом агрономічного коледжу в містечку Нью-Брунсвік. На третьому курсі починає вивчати бактеріологію.

У 1916 році Ваксман друкує наукові статтю про бактерії ґрунтів. Саме ці дослідження відіграли головну роль у розробці та створенні ним

антибіотиків. Продовжує навчання в Каліфорнійському університеті . навесні 1918 року він захищає докторську дисертацію.

У 1924 році Ваксман їде до Європи, відвідує також Росію і на 10 днів приїздить до рідної Нової Прилуки. Роки відсутності на рідній землі забрали життя «коріння» Зельмана Ваксмана.

За декілька років вирішує змінити вектор наукових пошуків: працює над лікуванням людини. У 1943 році було виділено антибіотик стрептоміцин, спроможний подолати низку небезпечних хвороб, а головне – туберкульоз. До речі, саме Ваксман є автором поширеного терміна – «антибіотики», цю загальну назву він дав цілій групі препаратів ще в 1941 році.

Саме за відкриття стрептоміцину Зельман Ваксман став лауреатом Нобелівської премії у 1952 році. До отримання стрептоміцину туберкульоз не лікувався. Поява з часом значної кількості подібних лікарських засобів – безперечний результат зусиль і талантів Ваксмана. Вчений видав сотні наукових статей, також написав два десятки книг (з часопису).

Вправа 3. Прочитайте публікацію «Набедуїнили...» («Сільські вісті», 08.06.2021) за покликанням:

<http://www.silskivisti.kiev.ua/19891/index.php?n=49045>

Розкрийте стилістичні функції простих та складних речень у матеріалі ЗМІ.

Тема 17: Стилістичні параметри відокремлених членів речення. Звертання. Вставні слова і вставлені конструкції в медіа (2 год).

Вправа 1. Окресліть стилістичні можливості синтаксичних одиниць.

Вправа 2. З'ясуйте особливості стилістичного використання координації підмета і присудка.

Вправа 3. Як сприяє увиразненню текстової інформації синонімія різних типів простого речення?

Тема 18: Стилістичний ресурс інверсії. Пряма й непряма мова в тексті (2 год.)

Вправа 1. Які способи вираження узгоджених і неузгоджених означень?

Вправа 2. Схарактеризуйте стилістичні властивості порядку слів у реченні.

Вправа 3. З'ясуйте місце кожного члена речення за прямого порядку слів.

Вправа 4. Яка стилістична мета інверсії?

Вправа 5. Наведіть приклади інверсії з текстів реклами.

Тема 19: Стилістичний ресурс односкладних і неповних речень, складних сполучникових і безсполучникових речень (2 год)

Вправа 1. Самостійно дослідіть питання: «Складні речення в мові ЗМІ та реклами»; «Актуальне членування речення й аналіз тексту».

Вправа 2. Схарактеризуйте функціонально-стилістичне навантаження складних синтаксичних конструкцій у прозі О.Забужко.

Вправа 3. Наведіть приклади типових помилок, пов'язаних із побудовою журналістського тексту та його фрагментів.

Вправа 4. Схарактеризуйте стилістичне використання складних речень.

Вправа 5. Окресліть стилістичні функції складнопідрядних речень.

Вправа 6. Розкрийте поняття «синонімія складних речень у мові публіцистики».

Змістовий Модуль 5.

Стилістичні фігури в текстах медіа

Тема 20: Стилістичні можливості монологічного, діалогічного, полілогічного мовлення. Період в медіа (2 год)

Вправа 1. Законспекуйте теоретичні відомості про стилістичні особливості монологічного, діалогічного, полілогічного мовлення. Письмово розкрийте поняття «період» в медіа.

Вправа 2.. З'ясуйте стилістичні функції абзацу й тексту.

Вправа 3. Поясніть на прикладах відмінність між непрямою, напівпрямою та невласне-прямою мовою. Чи є ці способи передачі чужої мови цілком взаємозамінними в публікаціях медіа?

Вправа 4. Як співвідносяться між собою та чим відрізняються композиція й архітектоніка тексту?

Тема 21: Стилістичні засоби організації тексту в секторі медіа (2 год)

Вправа 1. Прочитайте уривок есе Ю. Шевельова «Четвертий Харків». Які засоби словотвору та стилістичні фігури використовує автор?

Був Харків слобід, хуторів і ремісників. Був Харків – провінційне купецьке місто неісходимої і безвихідно-сірої російської імперії. Тепер Хвильовий проголошує третій Харків: символ українського урбанізму. Здибленої і м'ятежної України. О, він знає біографію міста: «Чудово: смердюче, промислове місто велике, але не величне – забуло слобожанське народження, забуло слобожанські полки, неутворило американської казки: не йшли будинки в хмари – чудово, воно ховає сьогодні в своїх завулках криваві легенди на сотні віків». Разом з Тичиною він може спитати: «Харків, Харків, де твоє обличчя? до кого твій клич? Угруз ти в глейке многоріччя, темний, як ніч. Угруз ти так: між горбами тупу на днімі місці, тупу». Але разом з Тичиною він знає, куди проривається новопостала столиця: в український степ, в українську стихію: «І раптом прорвався мостами – і вже ти в степу! І вже тебе віте – розгони, отгони, і гон!». Нехай «над твоєю весною такий іще вітер і сніг. Сніг-мочар, березневий дощ-мочар». Нехай тільки «вгорі годинник горить над тобою, над твоєю, над нашою головою». Але таки горить. І вже березень. Прийде літо. Загоряться вогні. Буде оновлена Україна. І тоді Хвильовий вигукує: «Я безумно люблю город»(Ю. Шевельов)

Вправа 2. Напишіть есе про місто вашого дитинства.

Тема 22: Оригінальні форми синтаксичних конструкцій в ресурсі медіа (1 год)

Вправа 1. Запишіть правильно: університет добився певних результатів; присвоєння вченої ступені; поручили голові зборів; сучасні форми ділової переписки; прізвище й адрес особи чи найменування організації; люди ділового круга.

Вправа 2. Виконайте семантико-стилістичний аналіз запропонованого тексту: визначте стиль, підстиль, жанр, мовно-стильові особливості.

Інтелігентність потрібна за будь-яких обставин. Вона потрібна вам і тим, хто вас оточує. Багато хто вважає, що інтелігентна людина – це людина начитана, високоосвічена (і освіта її переважно гуманітарна),

багато подорожує, знає кілька мов. Проте можна все це ма-ти і не бути інтелігентом, а можна нічого цього не мати і бути все-таки внутрішньо інтелігентною людиною. Інтелігентність не тільки в знаннях, а й у здатності зрозуміти ближнього. Вона виявляється в тисячі дрібниць: в умінні чемно сперечатись, скромно поводитись за столом, в умінні непомітно (саме непомітно) допомогти іншому, берегти природу, не смітити навколо себе – не смітити недопалками чи лайкою, поганими ідеями (це теж сміття, та ще й яке!)... Інтелігентність – це здатність до розуміння, до сприйняття, це терпиме ставлення до світу і до людей.

Вправа 3. З'ясуйте правильність дотримання пунктуаційних норм.

Мовлення окремої людини ніколи не дорівнює мові народу а тим більше людства. Винятком є мова справжніх поетів. Звичайно, якщо порівняти словник високообдарованого поета з лексиконом мови його народу то може здатися що – це лише краплина в сяючому вічно рухливому морі. Але саме ця краплина містить молекули живої води яка прискорює життєві процеси в організмі мови примушує її пізнавати саму себе знову і знову виявляти ще непізнане й дивувати світ новою красою.

Змістовий Модуль 6.

Тема 23-24. Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа.

Тема 25-26. Оригінальні форми прецедентних одиниць у заголовках медіа.

Тема 27-28. Оригінальні форми прецедентних одиниць у текстах медіа.

6. 2. Критерії оцінки результатів самостійної роботи

Карта самостійної роботи студента

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Модуль 1. Особливості фоностилістики в секторі медіа. Лексичні норми сучасної української літературної мови в медійних текстах			
<u>Тема 1.</u> Основні особливості фоностилістики в секторі медіа.	Індивідуальне опитування	5	II
<u>Тема 2</u> Основні тенденції розвитку лексики сектору медіа.	Індивідуальне опитування (письмове)	5	III
<u>Тема 3.</u> Лексична норма в медійному тексті. Класифікація лексем медіа	Індивідуальне опитування	10	IV
<u>Тема 4.</u> Лексична норма в медійному тексті. Нововходження медіа	Індивідуальне опитування	5	V
<u>Тема 5.</u> Стилійна диференціація українськомовної лексики медійного ресурсу. Фразеологія та її стилійні можливості в медіа	Індивідуальне опитування	10	VI
<i>Разом за змістовий модуль 1 : 35 балів</i>			
Модуль II. Словотвірні процеси в інформаційному ресурсі медіа			

<u>Тема 6-7.</u> Тенденції слововислову в сучасному медійному дискурсі	Індивідуальне опитування	10	VII
<u>Тема 8.</u> Стилiстичний ресурс засобiв словотвору в медiйних текстах.	Індивідуальне опитування	5	VIII
<u>Тема 9.</u> Стилiстичне використання засобiв словотвору в текстах медiа	Індивідуальне опитування	10	IX
<u>Тема 10-11.</u> Дериwацiйні процеси в медiа. Графiчна, орфографiчна норма в мовi медiа та аномативнiсть	Письмове опитування	10	X
<i>Разом за змістовий модуль 2 : 35 балів</i>			
<i>Разом за 3-й семестр : 70 балів</i>			
Модуль III. Морфологічні засоби стилістики			
<u>Тема 12.</u> Стилiстична морфологiя. Морфологiчні норми сучасної української лiтературної мови. Аномативи в текстах медiа.	Індивідуальне опитування	5	XI
<u>Тема 13.</u> Морфологiчні ресурси стилiстики медiа. Стилiстичний потенцiал граматичних форм iменників, прикметників, займенників, числiвників.	Індивідуальне опитування	5	XII
<u>Тема 14.</u> Стилiстичний ресурс дiєслiв, дiєприслiвників, службових слiв у медiйних текстах. Интер'ективи як стилiстична категорiя в медiа	Індивідуальне опитування	5	XIII
<i>Разом за змістовий модуль 3 : 15 балів</i>			
Модуль IV. Стилiстичний синтаксис			
<u>Тема 15.</u> Синтаксичні норми сучасної української лiтературної мови в медiа. Аномативи в текстах медiа.	Індивідуальне опитування	5	XIV
<u>Тема 16.</u> Стилiстичний ресурс синтаксичних засобiв у медiйних текстах. Просте речення. Однорiдні члени речення. Складне речення.	Індивідуальне опитування	5	XV
<u>Тема 17.</u> Стилiстичні параметри вiдокремлених членiв речення. Звертання. Вставні слова i вставлені конструкцiї в медiа.	Індивідуальне опитування	5	XVI
<u>Тема 18.</u> Стилiстичний ресурс iнверсiї в медiа. Пряма й непряма мова в тексті.	Індивідуальне опитування	5	XVII
<u>Тема 19.</u> Стилiстичний ресурс односкладних i неповних речень, складних сполучникових i безсполучникових речень в текстах медiа.	Індивідуальне опитування	5	XVIII
<i>Разом за модуль IV: 25 балів</i>			
Модуль V. Стилiстичні фiгури в медiа			
<u>Тема 20.</u> Стилiстичні можливостi монологiчного, диалогiчного, полiлогiчного мовлення. Перiод у медiа.	Індивідуальне опитування	5	XIX
<u>Тема 21.</u> Стилiстичні засоби органiзацiї	Індивідуальне	5	XX

медійного тексту .	опитування		
Тема 22. Оригінальні форми синтаксичних конструкцій в ресурсі медіа	Індивідуальне опитування	5	XXI
<i>Разом за модуль V: 15 балів</i>			
<i>Разом за IV семестр : 55 балів</i>			

Модуль 6. Прецедентні феномени в сучасних медіа

Тема 23. Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа.	Індивідуальне опитування	5	II
Тема 25. Оригінальні форми прецедентних одиниць у заголовках медіа.	Індивідуальне опитування	5	IV
Тема 28. Оригінальні форми прецедентних одиниць у текстах медіа.	Індивідуальне опитування	5	VII
Разом за змістовий модуль 6 : 15 балів			

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

Максимальна кількість балів – 5

Оцінка за п'ятибальною шкалою	Зміст оцінки
5 балів	студент глибоко та міцно засвоїв матеріал; наводить теоретично і практично правильні, обґрунтовані коментарі; проводить грамотний та чітко структурований аналіз мови; самостійно здійснює узагальнення і висновки; вичерпно, послідовно, грамотно оформив самостійно виконані завдання (оцінка «відмінно»).
4 бали	студент добре знає матеріал, але допускає незначні помилки в аналізі мови, які за допомогою викладача швидко виправляє; здатен здійснювати лінгвістичний аналіз, самостійно робити висновки; успішно виконав та оформив самостійну роботу з незначною кількістю помилок (оцінка «добре»).
3 бали	виконано не всі завдання; студент припускається грубих помилок, які самостійно не може виправити; недостатньо правильно і грамотно оформлено результати аналізу; рівень розуміння матеріалу студентом можна визначити як поверхневий (оцінка «задовільно»).
2 бали	студент засвідчує фрагментарне знання матеріалу, не може здійснити аналіз мови; наявна значна кількість суттєвих помилок у змісті та оформленні (оцінка «незадовільно»).
1 бал	студент засвідчує окремі фрагменти знань, не може здійснити аналіз мови; наявна значна кількість суттєвих помилок у змісті та оформленні (оцінка «незадовільно»).

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

Максимальна кількість балів - 25	Критерії оцінювання
25 - 20	Завдання виконані якісно (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
19 - 15	Завдання виконані якісно з достатньо високим рівнем правильних відповідей (89% - 75% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
14 - 10	Завдання виконані якісно з середнім показником правильних відповідей (74% - 50% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
0	Завдання не виконано (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

Модульний контроль проводиться в письмовій формі: письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Проведення семестрового контролю у 3 –му семестрі здійснюватиметься за сумарною кількістю балів, що є результатом поточного оцінювання, у 4-му та 5-му семестрах так само здійснюється на основі поточного оцінювання балів, набраних кожним студентом на основі відвідування лекційних, практичних занять та виконання завдань практичних та самостійних робіт з урахуванням коефіцієнта **9,7** (табл. 6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів).

Семестровий контроль із навчальної дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні» включає блоки: «Українська мова в медіа та практична стилістика» та «Технології створення тексту» та здійснюється у формі *екзамену у 5-му семестрі*.

До складання екзамену допускаються студенти, які відвідали всі практичні заняття, активно працювали, написали всі модульні контрольні роботи та виконали блок самостійної роботи і набрали не меншу за мінімальну кількість балів (35 балів).

Питання до семестрового контролю

1. Назвіть показники, за якими мову масмедіа вважають показником мовної культури спільноти.
2. Обґрунтуйте важливість вивчення фоностилістики для поліпшення мовлення фахівця масмедіа. Назвіть засоби милозвучності.
3. Поясніть значення дефініцій евфонія, какофонія. Обґрунтуйте їх важливість у практичній діяльності фахівця масмедіа.
4. Розкрийте важливість дотримання орфоепічних норм фахівцем масмедіа. Назвіть типові порушення мовних норм.

5. Назвіть шляхи подолання орфоепічної аномативності в мовленні фахівця масмедіа. Прочитайте напам'ять скоромовки (до 10-ти одиниць).

6. Проаналізуйте тематичні групи лексики медійного сектору. Розкрийте роль фемінітивів у текстовому ресурсі медіа.

7. Назвіть шляхи поповнення лексики медіа новими одиницями. Наведіть приклади нововходжень (до 20-ти одиниць).

8. Поясніть тенденції та важливі процеси у розвитку словникового складу української мови кінця ХХ – початку ХХІ століття.

9. Розкрийте сутність дефініцій глобалізація, автохтонізація (націоналізація, етнізація), окнижнення (інтелектуалізація), орозмовлення (демократизація).

10. Поясніть важливість тенденції до пуризації. Назвіть приклади пуризмів (до 20-ти одиниць). Зазначте причини негативного ставлення мовцями до небажаних пуризмів.

11. Наведіть приклади реалізації антропоцентризму в мові медіа.

12. Назвіть причини тенденції до мовної економії в секторі масмедіа.

13. Наведіть приклади неологізмів у мові масмедіа (до 20-ти одиниць). Укажіть причини появи неологізмів.

14. Розкрийте роль і значення okazіоналізмів у медійному тексті. Наведіть приклади okazіоналізмів у публікаціях медіа (до 20-ти одиниць).

15. Поясніть особливості словотворення okazіоналізмів. Назвіть продуктивні афікси. Наведіть приклади (до 20-ти одиниць).

16. Розкрийте роль та особливості освоєння в секторі медіа запозиченої лексики.

17. Назвіть приклади малопродуктивних способів словотворення в лексиці масмедіа.

18. Наведіть приклади стилістично нейтральної та стилістично маркованої лексики в публікаціях масмедіа.

19. Поясніть роль неморфологічного способу словотворення для поповнення лексики масмедіа.

20. Розкрийте значення дефініцій «стилістична норма», «словотвірна норма», «анормативність» у медійному дискурсі.

21. Назвіть тематичні групи суспільно-політичної лексики.

22. Розкрийте поняття «морфологічні норми» сучасної української літературної мови. Назвіть причини порушення морфологічних норм у медійному ресурсі.

23. Поясніть стилістичний потенціал граматичних форм іменників, прикметників, займенників, числівників у текстах масмедіа.

24. Поясніть стилістичний ресурс дієслів, дієприслівників, службових слів у медійних текстах.

25. Наведіть приклади типів синтаксичних одиниць у текстах масмедіа.

26. Розкрийте поняття «синтаксичні парадигми» у мові масмедіа.

27. Поясніть значення поняття «стилістичні параметри відокремлених членів речення»; «звертання», «вставні слова і вставлені конструкції» у мові медіа.

28. Розкрийте поняття «стилістичний ресурс інверсії». Наведіть приклади невиправданої інверсії в дискурсі масмедіа.

29. Поясніть значення прямої і непрямой мови в текстах масмедіа.
30. Розкрийте стилістичний ресурс односкладних і неповних речень, складних сполучникових і безсполучникових речень в текстах медіа.
31. Назвіть причини порушення синтаксичних норм у медійному тексті.
32. Розкрийте негативний вплив інверсії на зміст медійного дискурсу. Наведіть приклади «переставляння» слів у медійному дискурсі.
33. Назвіть стилістичні фігури в текстах масмедіа. Розкрийте значення.
34. Розкрийте стилістичні можливості монологічного, діалогічного, полілогічного мовлення. Назвіть роль періоду в текстах медіа.
35. Поясніть стилістичну роль і значення в медійному тексті оригінальних синтаксичних конструкцій.
36. Назвіть причини порушення стилістичних норм у медійному ресурсі.
37. Дайте визначення поняттям «прецедентний текст», «прецедентне ім'я».
38. Наведіть приклади джерел, що стали основою прецедентності.
39. Назвіть меми соціальних мереж, що мають характер прецедентності.
40. Назвіть визначальні риси розрізнення характеру прецедентності універсальної та національної.
41. Дайте визначення поняттям «заголовок тексту», «прецедентні одиниці в заголовках медійних текстів».
42. Наведіть приклади заголовків, що мають прецедентні одиниці. Поясніть джерело прецедентності.
43. Розкрийте поняття «стилістичної анормативності» прецедентних одиниць у текстах медійного ресурсу.

Критерії оцінювання

Метою підсумкового контролю з дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа та практична стилістика» є перевірка рівня засвоєння студентом всієї програми. За екзамен у 5-му семестрі виставляється підсумкова оцінка за виконання всіх завдань у межах від **0 до 40 балів** (1бал за правильну відповідь).

Екзаменаційний білет містить 30 завдань тестового характеру - 30 балів
10 питань містить тест з дисципліни «Технології створення тексту».

6.4. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із

	балів	значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни «Українська мова у професійному спілкуванні: Українська мова в медіа та практична стилістика» 2 –курс 3-ій семестр

Разом: 60 год., лекції – 6 год., практичні заняття – 22 год., модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 28 год

Тиждень									
Модулі	Змістовий Модуль 1.					Змістовий Модуль 2.			
Назва модуля	Особливості фоностилістики в секторі медіа. Лексичні норми сучасної української літературної мови в медійних текстах					Словотвірні процеси в інформаційному ресурсі медіа			
Лекції	1	2				3			
Дати									
Теми лекцій	<p><u>Тема 1.</u> Основні особливості фоностилістики в секторі медіа. Фонетичні норми та анормативність в текстах медіа. Стилістичні особливості засобів фонетики в текстах медійного ресурсу</p> <p><u>Тема 2.</u> Основні тенденції розвитку лексички сектору медіа. Поняття «лексична норма в медійному тексті». Анормативність лексем в медіа.</p>					<p><u>Тема 1.</u> Тенденції слововислову в сучасному медійному дискурсі</p>			
Теми практичних занять	<p><u>Тема 1.</u> Основні особливості фоностилістики в секторі медіа. Фонетичні норми та анормативність в текстах медіа. Стилістичні особливості засобів фонетики в текстах медійного ресурсу</p> <p><u>Тема 2.</u> Основні тенденції розвитку лексички сектору медіа. Поняття «лексична норма в медійному тексті». Анормативність лексем в медіа.</p> <p><u>Тема 3.</u> Лексична норма в медійному тексті</p> <p><u>Тема 4.</u> Лексична норма в медійному тексті. Класифікація лексем медіа</p> <p><u>Тема 5.</u> Стилістична диференціація українськомовної лексички медійного ресурсу. Фразеологія та її стилістичні можливості в медіа</p>					<p><u>Тема 6-7.</u> Тенденції слововислову в сучасному медійному дискурсі</p> <p><u>Тема 8.</u> Стилістичний ресурс засобів словотвору в медійних текстах</p> <p><u>Тема 9.</u> Стилістичне використання засобів словотвору в текстах медіа</p> <p><u>Тема 10-11.</u> Дериваційні процеси в медіа. Графічна, орфографічна норма в мові медіа та анормативність</p>			
Самостійна робота	5	5	10	5	10	10	5	10	10
Контроль	Модульна контрольна робота 1 25 б					Модульна контрольна робота 2. 25 б			

Разом : 244 б

2 –курс 4-ий семестр

Разом: 60 год., лекції – 6 год., практичні заняття – 22 год., модульний контроль – 4 год.,
самостійна робота – 21 год, семестровий контроль – 7 год

Тиждень	Змістовий модуль 3.						Змістовий модуль 4.			Змістовий модуль 5.		
Модулі	Морфологічні засоби стилістики						Стилістичний синтаксис			Стилістичні фігури в текстах медіа		
Назва модуля	4						5			6		
Лекції	4						5			6		
Дати												
Теми лекцій	<i>Тема 1.</i> Стилістична морфологія. Морфологічні норми сучасної української мови. Анормативи в текстах (16)						<i>Тема 1.</i> Синтаксичні норми сучасної української літературної мови. Анормативи в текстах медіа (16)			<i>Тема 1.</i> Стилістичні можливості монологічного, діалогічного, полілогічного мовлення. період(16)		
Теми практичних занять	<i>Тема 12.</i> Стилістична морфологія. Морфологічні норми сучасної української мови. Анормативи в текстах (16+106)						<i>Тема 13.</i> Морфологічний ресурс стилістики. Стилістичний потенціал граматичних форм іменників, прикметників, займенників, числівників (16+106)			<i>Тема 14.</i> Стилістичний ресурс дієслів, дієприкметників, службових слів. Інтер'єктиви як стилістична категорія (16)		
Самостійна робота	5						5			5		
Контроль	-						Модульна контрольна робота 3 25 б			Модульна контрольна робота 4. 256		
Теми практичних занять	<i>Тема 15.</i> Синтаксичні норми сучасної української літературної мови. Анормативи в текстах медіа (16+106)						<i>Тема 16.</i> Стилістичний ресурс синтаксичних засобів у медійних текстах. Просте речення. однірідні члени речення. Складне речення (106+16)			<i>Тема 17.</i> Стилістичні параметри відокремлених членів речення. Звертання. Вставні і вставлені конструкції (106+16)		
Самостійна робота	5						5			5		
Контроль	-						Модульна контрольна робота 3 25 б			Модульна контрольна робота 4. 256		
Теми практичних занять	<i>Тема 18.</i> Стилістичний ресурс інверсії. Пряма й непряма мова в тексті (16+106)						<i>Тема 19.</i> Стилістичний ресурс односкладних і неповних речень, складних сполучникових і безсполучникових речень(16+106)			<i>Тема 20.</i> Стилістичні можливості монологічного, діалогічного, полілогічного мовлення. період(106+16)		
Самостійна робота	5						5			5		
Контроль	-						Модульна контрольна робота 3 25 б			Модульна контрольна робота 4. 256		
Теми практичних занять	<i>Тема 21.</i> Стилістичні засоби організації тексту (16+106)						<i>Тема 22.</i> Оригінальні форми синтаксичних конструкцій (16+106)					
Самостійна робота	5						5			5		
Контроль	-						Модульна контрольна робота 3 25 б			Модульна контрольна робота 4. 256		

Разом : 229 балів

3 –курс 5-ий семестр

Разом: 30 год., лекції – 2 год., практичні заняття – 12 год., модульний контроль – 2 год., самостійна робота – 6 год, 8с/к

Модулі	Змістовий Модуль б.		
Назва модуля	Прецедентні феномени в сучасних медіа		
Лекції	1		
Дати			
Теми лекцій	<i>Тема</i> Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа.		
Теми практичних занять	<i>Тема 23-24.</i> Універсальні та національні прецедентні феномени в сучасних медіа. 1+1+10+10=226	<i>Тема 25-26.</i> Оригінальні форми прецедентних одиниць у заголовках медіа 1+1+10+10=226	<i>Тема 27-28.</i> Оригінальні форми прецедентних одиниць у текстах медіа 1+1+10+10=226
Самостійна робота	5	5	5
Контроль	Модульна контрольна робота 25 б		

Разом : 107 б

Коефіцієнт 244+229+107=580:60=9,7

8. Рекомендовані джерела

Основна (базова)

Основна література до курсу

1. Архангельська А. *Femina cognita*. Українська жінка у слові й словнику. Київ, 2019. 520 с.
2. Заболотний О., Заболотний В. *Правильне мовлення*. Київ, 2020. 272 с.
3. Маруніч І., Гайдаєнко І. *Ділове спілкування та культура мовлення*. Київ, 2019. 224 с.
4. Микитюк О. *Сучасна українська мова: самобутність, система, норма* : навч. посіб. 6-те вид., зі змін. Львів : Львівська політехніка, 2020. 440 с.
5. Пасинок В.Г. *Основи культури мовлення*. Київ, 2019. 184 с.

Додаткова:

1. Вінтонів М.О., Вінтонів Т.М., Мала Ю.В. *Синтаксичні засоби експресивізації в українському політичному дискурсі* : монографія. Вінниця: ТОВ «ТВОРИ», 2018. 336 с.
2. Городенська К. Г. *Українське слово у вимірах сьогодення* : монографія. Київ : КММ. 2019. 208 с.
3. Заєць В. Г. *Форми дієприкметників: способи врегулювання* : порушень мовної норми (на матеріалі сучасної української мови). *Studia Philologica* : зб. наук. пр. 2017 (8). С. 24-28.
4. Клименко Н.Ф. *Як народжується слово* : монографія. Київ : Академперіодика, 2017. 247 с.
5. Личук М., Навальна М., Молоткіна Ю. *Динаміка запозичень в українській мові на початку ХХІ століття* : монографія. Київ : Компринт, 2021. 228 с.
6. Степаненко М. *Публіцистично-політичні перифрази в українській мові*: 2017 рік: монографія. Полтава: Дивосвіт, 2018. 588 с.
7. Стишов О.А. *Динаміка лексичного складу сучасної української мови*: навч. посібник. Київ. 2019. 195 с
8. *Теорія медіалінгвістики: підручник* /Л.Шевченко, Д.Сизонов. Київ : ВПЦ «Київський ун-т», 2021. 214 с.
9. *Українська мова професійного спілкування*. URL: https://pidruchniki.com/1435072247592/dokumentoznavstvo/ukrayinska_mova_profesiynogo_spilkuvannya
10. *Український правопис*. Київ : Наукова думка. 2019. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>
11. Чемеркін С. Г. *Українська мова в інтернеті: позамовні та внутрішньо-структурні процеси*. Київ. 2009. 240 с. Режим доступу : http://ndiu.org.ua/book/chemerkin_book.pdf

Інтернет-ресурси

1. Конституція України (чинна з 1996 р. зі змінами). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Лексичні норми мови професійного спілкування. URL: https://pidruchniki.com/1814081747605/dokumentoznavstvo/leksichni_normi_movi_profesiynogo_spilkuvannya
3. Українська мова: Енциклопедія. URL: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
4. Українська мова в Інтернеті. URL: <http://novamova.info/>
5. Центр культури української мови. URL: <https://centrkum.blogspot.com/>